Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-05-11

Ärende
TN 2026-0185

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Jens Plambeck
08-123 316 51
jens.plambeck@regionstockholm.se

Trafiknämnden
2026-06-16

Pilotprojekt för biljett Nykvarn

Förslag till beslut

Trafiknämnden beslutar att föreslå regionstyrelsen besluta att föreslå regionfullmäktige besluta följande.

1. Prisnivåer för ordinarie 30-dagars Movingobiljetter sätts under den tid som biljettpiloten genomförs till 1 410 kronor för samtliga relationer inom Region Stockholm. Vidare justeras prisnivåer för ordinarie 30-dagars Movingobiljetter på sträckorna Eskilstuna – Nykvarn respektive Strängnäs – Nykvarn till 2 090 kronor respektive till 1 360 kronor. Priserna för övriga biljettkategorier i Movingo-sortimentet på dessa sträckor följdjusteras enligt Mälardalstrafiks rutiner för prissättning. Den föreslagna justeringen kan endast verkställas av Mälardalstrafik om Region Sörmland fattar motsvarande beslut. Priserna kan komma att justeras med upp till och med 5 procent om Mälardalstrafiks styrelse beslutar om prishöjningar på berörda sträckor.

Trafiknämnden beslutar för egen del följande.

2. Rapport Pilotprojekt för biljett Nykvarn godkänns, bilaga 1.

3. Förvaltningschefen för trafikförvaltningen ges i uppdrag att genomföra en biljettpilot för Nykvarn inom utredd inriktning för Alternativ 3 (biljett inom Mälartågs-sortimentet), inklusive att upprätta nödvändig dialog med Mälardalstrafik samt kringliggande regioner för att säkerställa att en biljettpilot kan genomföras enligt beslutad inriktning.

4. Trafikförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till trafiknämnden i slutskedet av piloten med en utvärdering och ett förslag på förnyat ställningstagande kring taxa för inomlänsresor på Mälartåg.

Sammanfattning
Nykvarn är den enda ort i Stockholms län med persontågstrafik som samtidigt inte har trafik med SL:s pendeltåg. De som vill åka tåg är istället hänvisade till Mälartåg och Mälardalstrafiks biljettsortiment, vilket innebär att de möter ett högre pris än för SL-biljetter, alternativt till SL:s bussar till Södertälje och anslutande pendeltåg. Mot bakgrund av detta har trafikförvaltningen utrett olika möjligheter att implementera ett pilotprojekt för biljetter med Mälardalstrafiks Mälartåg till och från Nykvarn. Syftet med piloten är att erbjuda Nykvarnsresenärer en biljett som i pris är mer jämförbar med SL-taxan samt ett behov av att inhämta lärdomar till ett eventuellt förnyat ställningstagande rörande harmonisering mellan SL- och Mälartågstaxa på sikt.

Trafikförvaltningen föreslår att rapport Pilotprojekt för biljett Nykvarn godkänns och att arbetet tas vidare med att genomföra ett pilotprojekt för biljetter inom Mälartågssortimentet.

Bakgrund
SL kör idag inga pendeltåg till eller från Nykvarns station. De som vill åka tåg är hänvisade till Mälartåg och Mälardalstrafiks biljettsortiment, vilket innebär att de möter ett högre pris än för SL-biljetter, alternativt till SL:s bussar till Södertälje och anslutande pendeltåg. I december 2025 behandlade trafiknämnden ett ärende om att godkänna rapport efter genomfört åtgärdsval regionpendel (TN 2022-0103). Trafikförvaltningen gavs då också i uppdrag att tillsammans med berörda parter utreda formerna, inklusive tekniska förutsättningar, för ett pilotprojekt för Nykvarn och återkomma till trafiknämnden under våren 2026, samt att utreda möjligheterna att tillämpa SL:s lovkort eller motsvarande inom ramen för ett pilotprojekt för Nykvarn.

Trafikförvaltningen har därför utrett olika möjligheter att implementera ett pilotprojekt för biljetter med Mälartåg till och från Nykvarn. Detta mot bakgrund av ett behov av att erbjuda Nykvarnsresenärer en biljett som i pris är mer jämförbar med SL-taxan och där de har tillgång till hela SL-utbudet och också får resa på Mälartåg samtidigt som det säkerställs att detta inte ger påverkan på länsöverskridande resor eller ger en stor överflyttning från SL-biljetter till Movingobiljetter i länet i övrigt. Vidare finns ett behov av att inhämta lärdomar till ett förnyat ställningstagande rörande vilken grad av harmonisering mellan SL-taxa och Mälartågstaxa som är att föredra på längre sikt.

Givet de begränsningar som beskrivits ovan behöver piloten utformas på ett sätt som inte medför en generell SL-giltighet på Mälartåg inom Stockholms län. Utredningen har identifierat två tänkbara sätt att avgränsa piloten. Det första innefattar ett så kallat *Nykvarnskort*, som skulle medge vissa villkor för resenärer hemmahörande i Nykvarns kommun. Det andra innebär en ny biljett inom Mälartågs periodbiljettsortiment *Movingo* med ett lägre pris vad som gäller i dagsläget för de flesta inomlänsresor. Detta har i sin tur genererat tre alternativ för genomförande.

- **Alternativ 1:** Möjlighet för Nykvarnsbor att resa på SL-biljetter tillsammans med giltigt Nykvarnskort på Mälartåg.

- **Alternativ 2:** Möjlighet för Nykvarnsbor att köpa en särskild Movingo-produkt, prissatt som SL-biljett, som endast är giltig tillsammans med giltigt Nykvarnskort.

- **Alternativ 3:** En ny Movingo-produkt som är giltig för alla inomlänsresor med Mälartåg, och som är billigare än majoriteten av dagens inomläns-resor. En sådan produkt skulle vara giltig på Mälartåg Nykvarn – Stockholm C – Märsta/Arlanda Centralstation, exklusive stationsavgift på Arlanda Centralstation.

Utredningen har skett i samråd med Mälardalstrafik, som också lämnat en bedömning av respektive alternativ.

Trafikförvaltningens förslag och motivering
Trafikförvaltningen föreslår att rapport Pilotprojekt för biljett Nykvarn godkänns och att arbetet tas vidare med att genomföra *Alternativ 3* i linje med angivna förutsättningar och prisnivå. Detta inkluderar att upprätta nödvändig dialog med Mälardalstrafik och kringliggande regioner i syfte att säkerställa att en biljettpilot kan genomföras enligt beslutad inriktning.

Sammantaget bedöms Alternativ 3 som mest fördelaktigt ur såväl tekniskt- som affärsmässigt och resenärsperspektiv. Föreslagen prisnivå för denna produkt, 1 410 kronor för en ordinarie 30-dagarsbiljett, bedöms som väl avvägd samtidigt som den innebär en väsentlig prissänkning, inte minst för Nykvarnsresenärer, som idag betalar 1 760 kronor för en biljett giltig på resor med Mälartåg Nykvarn – Stockholm C samt med SL. Prisnivån 1 410 kronor medför vidare en begränsad påverkan på länsöverskridande resor, eftersom det innebär att denna

produkt kombinerad med UL 30-dagarsbiljett får samma pris som motsvarande Movingobiljett mellan Stockholm och Uppsala. Vidare påverkas endast två länsöverskridande relationer mellan Region Stockholm och Region Sörmland, och denna påverkan bedöms kunna undvikas helt om Region Stockholm och Region Sörmland kan genomföra mindre prishöjningar på två länsöverskridande relationer.

Vidare medför *Alternativ 3* minst belastning för Mälardalstrafik i det praktiska genomförandet, bland annat genom uteblivet behov av SL:s valideringsutrustning. *Alternativ 3* är slutligen även det alternativ som Mälardalstrafik bedöms se som klart minst riskfyllt och arbetskrävande i sin samlade bedömning, även om Mälardalstrafik förordat ett högre pris (1 590 kronor) eftersom produkten vid detta pris då helt saknar påverkan på länsöverskridande resor.

Ur ett ekonomiskt perspektiv har samtliga utredda alternativ snarlika kostnader, även om *Alternativ 3* sannolikt medför minst påverkan, i synnerhet om konsekvenser av länsöverskridande resor kan undvikas. Effekten på resande är något mindre i *Alternativ 3* då det innebär en relativt sett mindre prissänkning utspritt på fler relationer än de andra alternativen. *Alternativ 3* innebär också att hela kostnaden, och därmed subventionen, läggs på resenärerna. Övriga alternativ innebär att en betydande del, cirka 1,5 miljoner kronor eller cirka 20 procent av de totala kostnaderna, läggs på utveckling av system för och tillhandahållande av Nykvarnskort.

Sammantaget bedöms *Alternativ 3* på ett bättre sätt fånga betalningsviljan för en mer förmånlig produkt, där fler resmöjligheter till alla regioninvånare medges och där förbättrat nyttjande av tillgänglig kapacitet i tågsystemet kan uppnås. Detta bidrar i sin tur till en större potential till ökat resande på sikt. Detta är särskilt relevant givet den kapacitetsbrist som finns på flera pendeltågslinjer, där Mälartågssystemet via en prissänkning på inomlänsresor kan fungera avlastande. Mälartågssystemet kommer vidare att, till skillnad från SL:s pendeltåg, tillföras ytterligare fordonskapacitet under de närmsta åren då Mälardalstrafiks ägare, inklusive Region Stockholm, valt att finansiera inköp av ytterligare fordon. Samtliga alternativ påverkar belastningen på Mälartåg, men denna påverkan bedöms rymmas inom ramen för befintlig trafik.

Eftersom Alternativen 1 och 2 innebär att förmånen begränsas till personer boende i Nykvarns kommun finns även en betydande risk att genomförande av

någon av dessa alternativ innebär att andra kommuner eller orter, med jämförelsevis lägre utbud av SL-trafik, kommer efterfråga liknande behandling. Detta riskerar att komplicera biljettutbudet gentemot resenären, ökad administration samt potentiellt bli mycket kostnadsdrivande, inte minst då flera av dessa kommuner har betydligt större befolkning än Nykvarn. Den juridiska analysen visar vidare att det är osäkert om avgränsning av förmånen till Nykvarnsbor kan anses objektivt och sakligt i förhållande till likställighets-principen i kommunallagen.

Alternativ 3 bedöms slutligen även vara mest tilltalande vad gäller möjligheten att inhämta lärdomar till ett eventuellt förnyat ställningstagande rörande vilken grad av harmonisering mellan SL-taxa och Mälartågstaxa som är att föredra på längre sikt. Detta då det i pilotform, ges möjlighet att testa huruvida negativa konsekvenserna i form av trängsel på Mälartåg uppstår vid en mindre prissänkning än vid införande av SL-taxa.

Trafikförvaltningen bedömer slutligen att tillämpning av SL:s lovbiljett (*lovkort*) är möjligt, men skulle kräva omfattande utvecklingsarbete hos Mälardalstrafik, då de idag saknar möjlighet att skicka ut värdekoder. Lovbiljett föreslås med detta som bakgrund inte utgöra en del av piloten.

Fortsatt arbete

Planeringsprocesserna för justering av taxa och försäljningssystem anger att pilotprojektet sannolikt kan starta tidigast i början av 2027. I december 2026 byter Mälartåg trafikutövare, vilket i sig innebär en påverkan på trafiksystemet. Genomförandeplaneringen inför pilotprojektet behöver ske i nära samverkan med Mälardalstrafik och deras nya trafikutövare. Föreslagen inriktning förväntas dock ge en begränsad påverkan på beläggningen varför pilotprojektet inte bedöms behöva invänta tillkomsten av ytterligare fordon. I planeringen av pilotprojektet bör även eventuella justeringar av anslutande busstrafik beaktas, då detta kan möjliggöra mer konkurrenskraftiga resmöjligheter i bland annat Södertälje.

Trafikförvaltningen bedömer att en pilot bör vara i ett år. Detta för att möjliggöra en fullständig uppföljning och jämförelse som även fångar säsongsvisa variationer i resande. Uppföljning av piloten kommer att ske utifrån sålda biljetter, Mälardalstrafiks ordinarie valideringsrutiner samt vid behov kompletteras med hjälp av ordinarie automatiserade system för räkning av påstigande på Mälartåg. Trafikförvaltningen återkommer i slutskedet av piloten

med en utvärdering av pilotens effekter på resande, kostnader och intäkter samt med ett förslag på förnyat ställningstagande kring taxa för inomlänsresor på Mälartåg.

Ekonomiska konsekvenser
Genomförandet av Alternativ 3 uppskattas medföra intäkter på 1,17 miljoner kronor till följd av ökad biljettförsäljning, samt kostnader motsvarande totalt cirka 7,6 miljoner kronor till följd av sänkta priser samt ökade kostnader kopplat till ökat resande. Netto innebär detta en estimerad kostnad på 6,43 miljoner kronor. 1,78 miljoner kronor av dessa kostnader bedöms kunna undvikas om Region Stockholm och Region Sörmland kan genomföra mindre prishöjningar på två länsöverskridande relationer.

Riskbedömning
Förslag till beslut innebär inga identifierade risker.

Säkerhetskonsekvenser
Förslag till beslut innebär inga/oförändrade säkerhetskonsekvenser.

Konsekvenser för miljön
Förslag till beslut innebär att kollektivtrafikens konkurrenskraft stärks i relation till andra färdmedel till följd av ett lägre biljettpris, och därmed att antalet resenärer med Mälartåg ökar. Detta bedöms innebära positiva, men ej kvantifierade, miljökonsekvenser till följd av att resenärer reser med kollektivtrafik istället för med bil.

Sociala konsekvenser
Förslag till beslut innebär oförändrade sociala konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande
- Bilaga 1 Pilotprojekt för biljett Nykvarn

Skickas till

-

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-05-11

Ärende
TN 2026-0185

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling

Erik Norling
Förvaltningschef